

Reactienota bij zienswijzen op ontwerp Programmabegroting 2018 ODBN

Samenvatting

Onderstaand zijn de tijdig door de deelnemers ingediende zienswijzen voorzien van een standpunt van de ODBN. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de overgrote meerderheid een positieve zienswijze afgeeft over de ontwerp programmabegroting 2018.

Als belangrijkste aandachtspunten worden genoemd:

- a. te zorgen voor een voldoende robuust weerstandvermogen;
- b. beleidsontwikkelingen (Omgevingswet) in financiële zin te vertalen in de begroting;
- c. blijvend inspanningen te verrichten om de bezuinigingstaakstellingen te realiseren.

Ten aanzien van deze aandachtspunten stelt het Dagelijks Bestuur voor:

Sub a Weerstandvermogen

In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.

Sub b Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1^e en 2^e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen.

Sub c Bezuinigingstaakstellingen

De begroting 2018 is sluitend met een klein overschot. Het Dagelijks Bestuur is van oordeel dat het drastisch terugbrengen van de bijdrage voor de VVGB werkzaamheden de facto een forse bezuiniging voor de ODBN en een groot aantal deelnemers betekent. Het Dagelijks Bestuur acht verdere en of andere invulling van de bezuinigingstaakstelling niet verantwoord.

Resumerend zijn wij van oordeel dat de ingediende zienswijzen geen aanleiding geven om de aangeboden ontwerp begroting 2018 aan te passen.

Zienswijzen per deelnemer

1. Gemeente Bernheze:

Zienswijze (raadbesluit 6 juli 2017):

1. De raad gaat akkoord met de voorgestelde invulling van de bezuinigingen.
2. Een plan van aanpak is nodig waaruit blijkt hoe de komende jaren wordt gezorgd voor een voldoende robuust weerstandsvermogen.
3. De begroting 2018 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv).
4. Beleidsontwikkelingen moeten vertaald worden in de begroting.

Standpunt ODBN:

1. N.v.t.
 2. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
 3. N.v.t.
 4. Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1^e en 2^e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen.
-

2. Gemeente Boekel:

Zienswijze (raadsbesluit 6 juli 2017):

1. In het kader van het onderdeel collectieve taken eerst onderzoeken hoeveel deelnemers daadwerkelijk een rol voor ODBN zien weggelegd bij de genoemde beleidsmatige ontwikkelingen voordat hier geld aan wordt uitgegeven
2. De gemeente Boekel neemt niet deel aan de collectieve verzoektaak 'Samen Sterk in Brabant', de tabel in bijlage 1 dient hierop te worden aangepast.

Standpunt ODBN:

1. In de tweede helft van 2017 zal een herijking van het meerjarig programma voor de Collectieve Taken plaatsvinden. Daarnaast is in een bestuurlijk rondje informatie opgehaald voor de bestuurlijke agenda van de komende jaren. Dit zal betrokken worden bij de vorming van de Kadernota 2019.
 2. Het besluit van het Algemeen Bestuur is in meerderheid genomen om deze taak voor alle deelnemers door de ODBN te laten uitvoeren. In dat proces zijn alle zienswijzen aan de orde geweest. De vertaling van dit besluit van het Algemeen Bestuur in de begroting 2018 vindt nu plaats.
-

3. Gemeente Boxmeer:

Zienswijze (raadsbesluit 6 juli 2017):

1. De raad heeft geen opmerkingen ten aanzien van de BCA.
2. De raad is van oordeel dat de ODBN, evenals de gemeenten, zich moet inspannen om de bezuinigingstaakstellingen te realiseren. Het moet mogelijk zijn om op de overhead c.q. niet declarabele uren deze taakstelling te realiseren. De raad heeft er begrip voor dat bij de (her)start van een nieuwe organisatie de nodige frictiekosten bestaan en dat een efficiëncyslag niet meteen in financiële zin resultaten kan opleveren. De raad verwacht echter wel dat op termijn deze resultaten zichtbaar worden en dat in het langere termijnperspectief daar rekening mee wordt gehouden.

Standpunt ODBN:

1. N.v.t.
 2. De begroting 2018 is sluitend met een klein overschot. Het Dagelijks Bestuur is van oordeel dat het drastisch terugbrengen van de bijdrage voor de VVGB werkzaamheden de facto een forse bezuiniging voor de ODBN en een groot aantal deelnemers betekent. Het Dagelijks Bestuur acht verdere en of andere invulling van de bezuinigingstaakstelling niet verantwoord.
-

4. Gemeente Boxtel:

Zienswijze (raadsbesluit 20 juni 2018):

1. De ODBN ziet de bijdragen die in de begroting zijn opgenomen als een verplichting om deze af te dragen, ook al wordt gefactureerd op basis van 'uurtje/factuurtje'. Het gaat immers om een gemeenschappelijke regeling. Het bedrag dat de ODBN heeft opgenomen voor Boxtel bij de basistaken bestaat echter uit een bedrag aan basistaken en een bedrag aan incidentele verzoektaken. Door het opnemen van het bedrag aan incidentele verzoektaken zou de verplichting hoger worden dan in werkelijkheid het geval is. Dat is uiteraard niet wenselijk en daarom wordt een zienswijze ingediend.
2. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn voor kennisgeving aangenomen en er kan worden ingestemd met de bestemming.

Standpunt ODBN:

1. Er is nader onderzoek naar de opbouw van de bijdrage van de gemeente Boxtel uitgevoerd. Daaruit blijkt niet exact welke bijdrage voor verzoektaken structureel dan wel incidenteel zijn.

(In het definitieve werkprogramma 2017, basis voor de begroting 2018 staat letterlijk 'Structureel/incidenteel'.)

Analoog aan de procedure 1^e wijziging programmabegroting 2017, zal bij de 1^e wijziging Programmabegroting 2018, n.a.v. de definitieve werkprogramma's 2018, worden voorgesteld de bijdragen conform aan te passen. Dit geldt overigens ook voor de andere deelnemers.

2. N.v.t.
-

5. Gemeente Cuijk:

Zienswijze (raadsbesluit 3 juli 2017):

1. Het voorstel van ons college om een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van deze stukken is met algemene stemmen verworpen. De gemeenteraad van Cuijk nodigt de ODBN uit voor een gesprek over het ontwikkelperspectief van ODBN.

Standpunt ODBN:

1. Het Dagelijks Bestuur en de directie van de ODBN gaat t.z.t. graag op deze uitnodiging in.
-

6. Gemeente Grave:

Zienswijze (raadsbesluit 4 juli 2017):

1. In te stemmen met de onttrekking van € 552.000 uit de algemene reserve van de ODBN ter dekking van het negatieve jaarrekeningresultaat;
2. In te stemmen met de invulling van de taakstelling bezuiniging;
3. De ODBN op te dragen een plan van aanpak op te stellen waaruit blijkt hoe de komende jaren kan worden gezorgd voor een voldoende robuust weerstandsvermogen.

Standpunt ODBN:

1. N.v.t.
 2. N.v.t.
 3. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
-

7. Gemeente Haaren:

Zienswijze (raadsbesluit 22 juni 2017):

1. Wij onderschrijven uw zorgen over het nog niet op orde zijn van de bedrijfsvoering. Zolang de bedrijfsvoering niet aantoonbaar op orde is, is de door u beschreven stap van opdrachtnemer naar dienstverlener niet aan de orde.
2. Wij maken ons zorgen om de programmabegroting 2018, omdat het niet is gelukt om alle ontwikkelingen, zoals aangekondigd in de Kadernota 2018, in de begroting te verwerken.
3. Zoals u weet zijn wij teleurgesteld dat u bij de eerste begrotingswijziging 2017 ons niet in de gelegenheid heeft gesteld tot het indienen van zienswijzen. U geeft aan dat u veel belang hecht aan de betrokkenheid van de raden van de deelnemers van de ODBN. Wij verzoeken u dan ook om dit belang tot uitdrukking te laten komen in de P&C-cyclus.

Standpunt ODBN:

1. De hoogste prioriteit wordt gelegd bij het verder organiseren van een goede bedrijfsvoering. De inspanningen zijn er op gericht om deze basis voor een goede dienstverlening snel op orde te maken. Daarnaast is ook volop aandacht voor de kwaliteit van de inhoudelijke taakuitvoering. Deze ontwikkeling zal meerjarig worden neergezet.
2. Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1^e en 2^e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen.

3. In de reguliere P&C-cyclus is de rol van de gemeenteraad in de zienswijze procedure verankerd. Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling opgenomen wanneer de zienswijzeprocedure toegepast dient te worden bij wijziging van de begroting.

8. Gemeente 's-Hertogenbosch:

De zienswijze van de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch (11 juli 2017) is ter vergadering van het Algemeen Bestuur (12 juli 2017) aan het Dagelijks Bestuur kenbaar gemaakt. De concept zienswijze is eerder door het college van B&W van 's-Hertogenbosch kenbaar gemaakt:

1. In de begroting 2018 worden de ontwikkelingen geschetst waarvan de ODBN de indruk heeft dat deze relevant zijn voor de deelnemers. Deze ontwikkelingen zijn nog niet (volledig) in voorliggende Programmabegroting vertaald. Wij erkennen de relevantie van deze ontwikkelingen, zij het niet voor alle deelnemers in gelijke mate. Echter, is het voor ons wenselijk dat in ieder geval op hoofdlijnen in kaart wordt gebracht wat de financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zijn. Niet enkel door de financiële vertaling op te nemen in de twee nieuwe (intern gerichte) bestuursrapportages, maar deze ook te rapporteren aan de deelnemers. Zodat zij formeel worden geïnformeerd en in staat worden gesteld een zienswijze in te dienen.
2. Er wordt opgemerkt dat het de tendens is dat naast de uitvoering er steeds meer aandacht is voor beleid. De vraag kan worden gesteld of dit een taak is die bij de ODBN (als uitvoeringsorganisatie) hoort.
3. In het kader van invulling van de bezuinigingen verwijst de gemeente naar de opmerkingen zoals in de begroting 2017 verwoord met betrekking tot het Programma Collectieve Taken. Hierin is destijds gesteld dat het Programmeerteam Collectieve Taken (PCT) is gevormd, dat onder andere ondersteuning geeft aan het regionale veranderingsproces ter verbetering van de VTH-taken. "Het PCT doet dat zodanig dat alle partners in staat worden gesteld opgelegde taakstellingen ten aanzien van budget, kwaliteit en outcome te realiseren. Onderdeel van de collectieve taken is de VICK (Voorziening voor Innovatie, Coördinatie en Kwaliteit). De opdracht aan VICK is om door middel van innovatie een efficiëntere uitvoering van de VTH-taken mogelijk te maken. Deze efficiencyverbetering dient van een zodanige omvang te zijn dat in een periode van 4 jaren de volledige kosten van bovenlokale taken (dus inclusief ketentoezicht en criminaliteitsbestrijding) worden inderdiend", zo luidt de begrotingstekst. Wij vragen om inzicht in de wijze waarop de genoemde taakstelling ingevuld wordt.
4. De Algemene reserve bedraagt in 2018 € 200.000,00. In eerdere besluitvorming is vastgesteld dat het weerstandsvermogen als richtlijn maximaal 5 % bedraagt van de totale exploitatielasten. Weerstandsvermogen kan niet los worden gezien van bestaande risico's. De benodigde omvang van het weerstandsvermogen bedraagt volgens de door de ODBN opgestelde risicoinventarisatie en berekening € 630.000,00, de ratio beschikbaar/benodigd daarvan is 0,3 (ruim onvoldoende volgens NAR-norm) en vormt een punt van zorg en aandacht. Wij verzoeken u derhalve aan te geven op welke wijze dit punt van zorg en aandacht wordt opgepakt en wordt zorggedragen voor een voldoende weerstandscapaciteit op korte termijn en hiervoor een plan van aanpak op te stellen.
5. Wij ondersteunen ten volste de ingezette acties door de ODBN in het kader van de interne beheersing en adviseren om de planning en controlfunctie adequaat in te richten, zodat rechtmatigheid in de processen wordt geborgd. En dat daarbij ook tussentijds adequate informatie beschikbaar is op de juiste niveaus om te kunnen bijsturen. De extra bestuursrapportage draagt hieraan bij en wordt door ons van harte ondersteund. Met als enige opmerking dat laatstgenoemde rapportage niet als vervanging kan dienen voor de reeds bestaande extern gerichte rapportages voor de deelnemers (zoals bijvoorbeeld Kadernota).

Standpunt ODBN:

1. Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het

Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1e en 2e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen.

2. Naar aanleiding van het bestuurlijk rondje zal dit onderwerp ook in het najaar op de bestuurlijke agenda staan. Daarbij kan het Algemeen Bestuur een koers bepalen op dit punt.
3. Het meerjarenprogramma Collectieve Taken wordt in 2017 geëvalueerd. Naar aanleiding daarvan zullen vervolgvorstellingen worden gedaan. Hierbij wordt tevens een relatie gelegd met de bestuurlijke agenda voor de komende jaren, die in de tweede helft van 2017 zal worden geformuleerd op basis van de uitkomsten van het bestuurlijk rondje.
4. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
5. De bestuursrapportages zijn bedoeld als aanvulling op de reeds bekende instrumenten uit de P&C cyclus, te weten de Kadernota, Begroting en Jaarrekening. Hiermee wordt beoogd om ruimte te creëren voor tussentijdse sturing. Als dit gevolgen heeft voor de deelnemers zal dit ook zeker met het Algemeen Bestuur worden gedeeld.

9. Gemeente Landerd:

Zienswijze (raadsbesluit 6 juli 2017):

1. Op pagina 47 van de Programmabegroting gaat u in op de personeelsformatie. Kunt u verklaren wat de oorzaak is van de toename van de overhead? In de jaarrekening staat 37,1 fte en in de begroting stijgt deze naar 44,8 fte.
2. Op pagina 47 geeft u de algemene uitgangspunten aan met betrekking tot de tariefstelling. Eerder is aangegeven dat u wilt gaan factureren op basis van productprijzen. Wij hebben destijds aangegeven actief te willen meedenken over een verdienmodel of een andere wijze van factureren. Hierbij geven wij nogmaals aan nauw bij dit proces betrokken te willen worden.
3. Op pagina 51 missen wij een gedetailleerd meerjarig overzicht van de onttrekkingen, stortingen en de saldi per reserve. Kunt u ons hierin inzicht verschaffen?
4. De kwartaalrapportages waar u diverse keren naar verwijst worden te laat aangeleverd en zijn nog niet up-to date. Wij weten dat u hiermee doende bent, maar verzoeken u ook zo spoedig mogelijk de overzichten up-to date aan te leveren.

Standpunt ODBN:

1. Er is geen sprake van een toename van de overhead. In de jaarrekening betreft het de werkelijke bezetting, in de begroting betreft het de toegestane formatie.
2. In het kader van de uitwerking van een bestuurlijke agenda van de komende jaren, zal de financieringssystematiek ook onder aandacht zijn. Gelet op de impact van een dergelijke wijziging wordt er voor gekozen om op de korte termijn hierin geen ingrepen te doen. Eerst wordt het huidige financieel systeem goed verankerd in de organisatie, zodat het gesprek over een andere systematiek daarna goed gevoerd kan worden. Het voorbereiden van een andere financieringssystematiek zal in goed overleg met de deelnemers moeten plaatsvinden.
3. Bij de aangekondigde herziening van de nota reserves en voorzieningen zal hier aandacht aan worden geschonken. Zie ook pagina 52 waar inzicht wordt gegeven in de onttrekkingen en stortingen in meerjarenperspectief.
4. Uiteraard is dit onze intentie.

10. Gemeente Meierijstad

De zienswijze van Meierijstad wordt/is na vaststelling van de Programmabegroting 2018 in het AB van de ODBN behandeld in de gemeenteraad van Meierijstad.

Onderstaande concept zienswijze is door het college van B&W van Meierijstad kenbaar gemaakt:

1. Wij blijven aandacht vragen voor de ontwikkelingen op het gebied van afnemende omzet en het behalen van de bezuiniging. Bezuinigen zou bovendien geen op zichzelf staand doel moeten zijn

maar een gevolg kunnen zijn van gezamenlijk vastgestelde doelstellingen. Enkele jaren geleden is de bezuinigingsopdracht voor de ODBN vastgesteld op een budget van 9% ten opzichte van de begroting 2014. Hiervan is in de begroting 2017 5% gerealiseerd tot een bedrag van € 895.000. Om uitvoering te geven aan de eerder gestelde taakstelling dient voor 2018 alsnog een aanvullende bezuiniging doorgevoerd te worden van € 716.000. De mogelijkheden tot het doorvoeren van het resterende bezuinigingsbedrag binnen de bedrijfsvoering van de ODBN zijn echter zeer beperkt. Er moet rekening mee worden gehouden dat de bezuiniging 2018 niet kan worden gerealiseerd.

2. In het kader van invulling van de bezuinigingen verwijst de gemeente naar de opmerkingen zoals in de begroting 2017 verwoord met betrekking tot het Programma Collectieve Taken. Hierin is destijds gesteld dat het Programmeerteam Collectieve Taken (PCT) is gevormd, dat onder andere ondersteuning geeft aan het regionale veranderingsproces ter verbetering van de VTH-taken. "Het PCT doet dat zodanig dat alle partners in staat worden gesteld opgelegde taakstellingen ten aanzien van budget, kwaliteit en outcome te realiseren. Onderdeel van de collectieve taken is de VICK (Voorziening voor Innovatie, Coördinatie en Kwaliteit). De opdracht aan VICK is om door middel van innovatie een efficiëntere uitvoering van de VTH-taken mogelijk te maken. Deze efficiencyverbetering dient van een zodanige omvang te zijn dat in een periode van 4 jaren de volledige kosten van bovenlokale taken (dus inclusief ketentoezicht en criminaliteitsbestrijding) worden verdiend", zo luidt de begrotingstekst. Wij vragen om inzicht in de wijze waarop de genoemde taakstelling ingevuld wordt.
3. Voor wat betreft de huisvesting moet in 2017 worden besloten of de ODBN op één locatie gevestigd kan worden in plaats van op de 2 huidige locaties in 's-Hertogenbosch en Cuijk. Naar verwachting zal er in de loop van 2017 over dit onderwerp meer duidelijkheid komen. Het is niet uit te sluiten dat er een structurele financiële besparing kan worden gerealiseerd als de ODBN zich op één locatie gaat vestigen. Wij hebben vooralsnog geen bezwaren tegen de plannen om een en ander nader te onderzoeken.
4. In de concept begroting 2018 wordt kenbaar gemaakt dat naast de jaarlijkse begroting en jaarrekening, er vanaf 2017 ook een tweetal bestuursrapportages (voor- en najaarsnota) worden gepresenteerd. Dit initiatief wordt door ons van harte ondersteund nu dit naar verwachting zal bijdragen aan een verbetering van de (financiële) sturing van de ODBN. Wij merken wel op dat deze documenten niet als vervanging kunnen dienen voor de bestaande (extern gerichte) rapportages voor de deelnemers van de GR, die ook onderdeel uit maken van de P&C-cyclus (kadernota, begroting, jaarrekening).
5. De algemene Reserve bedraagt in 2018 € 200.000. Deze reserve is vrij besteedbaar voor reguliere bedrijfsvoering en voor het opvangen van onverwachte risico's, zonder dat dit zijn weerslag heeft op de exploitatie en bestaand beleid. In eerdere besluitvorming is vastgesteld dat het weerstandsvermogen als richtlijn maximaal 5% bedraagt van de totale exploitatielasten. Het weerstandsvermogen kan niet los worden gezien van bestaande risico's. De benodigde omvang van het weerstandsvermogen bedraagt volgens de door ODBN opgestelde risicoinventarisatie en berekening € 630.000. De ratio beschikbaar/benodigd daalt naar 0,3 (ruim onvoldoende volgens NAR-norm) en vormt een punt van zorg. Wij verzoeken de ODBN aan te geven op welke wijze dit punt van zorg en aandacht wordt opgepakt en wordt zorg gedragen voor een voldoende weerstandscapaciteit op korte termijn en hiervoor een plan van aanpak op te stellen.

Standpunt ODBN:

1. De begroting 2018 is sluitend met een klein overschot. Het Dagelijks Bestuur is van oordeel dat het drastisch terugbrengen van de bijdrage voor de VVGB werkzaamheden de facto een forse bezuiniging voor de ODBN en een groot aantal deelnemers betekent. Het Dagelijks Bestuur acht verdere en of andere invulling van de bezuinigingstaakstelling niet verantwoord.
2. Het meerjarenprogramma Collectieve Taken wordt in 2017 geëvalueerd. Naar aanleiding daarvan zullen vervolgvorstellingen worden gedaan. Hierbij wordt tevens een relatie gelegd met de bestuurlijke agenda voor de komende jaren, die in de tweede helft van 2017 zal worden geformuleerd op basis van de uitkomsten van het bestuurlijk rondje.

3. N.v.t.
 4. De bestuursrapportages zijn bedoeld als aanvulling op de reeds bekende instrumenten uit de P&C cyclus, te weten de Kadernota, Begroting en Jaarrekening. Hiermee wordt beoogd om ruimte te creëren voor tussentijdse sturing. Als dit gevolgen heeft voor de deelnemers zal dit ook zeker met het Algemeen Bestuur worden gedeeld.
 5. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
-

11. Gemeente Mill en Sint Hubert:

Zienswijze (raadsbesluit 15 juni 2017):

1. De raad stemt in met het voorstel tot onttrekking uit de reserve ten behoeve van dekking van het negatieve resultaat.
2. De raad stemt niet in met de invulling van de taakstelling bezuiniging.
3. De raad houdt de ODBN aan de taakstelling bezuiniging, zoals deze eerder is afgegeven.
4. De raad draagt de ODBN op om voor 31 oktober 2017 een plan van aanpak op te stellen waaruit blijkt hoe de komende jaren kan worden gezorgd voor een voldoende robuust weerstandsvermogen.

Standpunt ODBN:

1. N.v.t.
 2. De begroting 2018 is sluitend met een klein overschot. Het Dagelijks Bestuur is van oordeel dat het drastisch terugbrengen van de bijdrage voor de VVGB werkzaamheden de facto een forse bezuiniging voor de ODBN en een groot aantal deelnemers betekent. Het Dagelijks Bestuur acht verdere en of andere invulling van de bezuinigingstaakstelling niet verantwoord.
 3. Zie standpunt onder 2.
 4. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
-

12. Gemeente Oss:

Zienswijze (raadsbesluit 6 juli 2017):

1. Een positieve zienswijze te geven op de Ontwerp Programmabegroting 2018 en Meerjarenraming 2019-2021 van de Omgevingsdienst Brabant Noord.
2. De ODBN de opdracht mee te geven de gevolgen van de voorbereiding op de Omgevingswet alsnog te vertalen in de begroting;
3. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2016 Omgevingsdienst Brabant Noord.

Standpunt ODBN:

1. N.v.t.
 2. Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1^e en 2^e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen. De gevolgen van de komst van de Omgevingswet zijn op dit moment dusdanig ongewis, dat een reële inschatting niet mogelijk is.
 3. N.v.t.
-

13. Provincie Noord – Brabant:

Zienswijze (provinciale staten besluit 9 juni 2017):

1. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij de provinciale kaders over de inverdieneffecten. Het Algemeen Bestuur van de ODBN heeft in het verleden een structurele en gefaseerde bezuinigingsopgave vastgesteld. De dienst heeft de afgelopen jaren een taakstelling van € 0,9 miljoen gerealiseerd. De opgave voor 2018 (de laatste tranche) is destijds vastgesteld op € 0,7 miljoen. In de Kadernota 2018 heeft de ODBN aangekondigd dat de opgelegde bezuiniging voor 2018 waarschijnlijk niet kan worden gerealiseerd. Dat beeld wordt in de ontwerpbegroting bevestigd. Oorzaak hiervan is recente besluitvorming in het AB over de inzet van de Vvgb middelen; dit zijn de extra middelen die de gemeenten ontvingen in het Gemeentefonds ter compensatie van de bevoegdheidsverschuiving voor Vvgbinrichtingen (van provincies naar gemeenten). Het AB heeft, in meerderheid, besloten dat met ingang van 2017 dit omzetvolume naar beneden, tot € 350.000, wordt bijgesteld, terwijl de gemeenten in de regio Brabant Noord gezamenlijk circa € 1,7 miljoen extra ontvangen in het Gemeentefonds. Het bovenstaande betekent dat de gemeentelijke deelnemers, met uitzondering van Boekel, Haaren en Vught, vanaf dit jaar gezamenlijk € 1,35 miljoen minder bijdragen aan de ODBN dan in het verleden het geval was. Hoewel het hier niet om een echte bezuiniging door de ODBN gaat, is er ontegenzeggelijk sprake van lagere kosten voor het overgrote deel van de ODBN-deelnemers. De ODBN is immers niet goedkoper geworden door efficiënter te gaan werken, maar een grote groep deelnemers besteden minder geld aan deze dienst door minder af te nemen bij de ODBN. Dit voordeel geldt dit niet bovenstaande genoemde gemeenten (omdat er destijds binnen hun gemeentegrenzen geen inrichtingen waren waarvan de bevoegdheid werd overgedragen) en geldt evenmin voor de provincie (omdat de bevoegdheid juist vanuit hier werd overgedragen). Deze recente besluitvorming is door de provincie als weinig solidair ervaren; de meeste gemeentelijke deelnemers hebben vooral naar hun eigen belang gehandeld en daarbij in veel mindere mate aan het collectief gedacht. Dit voordelige financiële effect gaat volledig voorbij aan de provincie, nota bene de grootste deelnemer (en tevens risicodragers) in de ODBN. Uiteraard heeft de provincie wel begrip is voor de melding van de dienst dat er nauwelijks nog aanvullend bezuinigd kan worden, mede door deze forse Vvgb omzetafname.
2. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij de provinciale kaders over het weerstandsvermogen. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing presenteert op een gestructureerde wijze de risico's die de ODBN geïnventariseerd heeft, de impact die deze risico's kunnen hebben en de mate waarin de dienst in staat is deze risico's af te dekken. Het weerstandsvermogen (dat is de verhouding tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit) komt uit op 0,3. Dit sluit niet aan bij de norm die de provincie hanteert, namelijk tussen de 1,0 en 1,2. De ODBN erkent in de ontwerpbegroting dat dit een punt van zorg en aandacht is, maar een concreet plan om het weerstandsvermogen te versterken ontbreekt. Wel meldt de dienst dat de nota Reserves en Voorzieningen herzien zal worden.
3. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij de provinciale kaders voor de collectieve taken. In de provinciale kaders is opgenomen dat aan de middelen die in de begroting voor de collectieve taken zijn opgenomen een door het Algemeen Bestuur vastgesteld plan en financieringssysteem ten grondslag ligt. Dat is niet het geval, het huidige plan en financieringssysteem heeft een looptijd tot 2018. Uit de ontwerpbegroting blijkt niet wanneer de ODBN een nieuw (meerjarig) programma aan het Algemeen Bestuur ter goedkeuring wil voorleggen.
4. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet aan bij het provinciaal budgettair kader. De in de ontwerpbegroting gepresenteerde bijdragen per deelnemer zijn gebaseerd op de werkprogramma's van 2017 en op de vastgestelde begroting voor 2017. De dienst heeft er echter geen rekening mee gehouden dat in het provinciaal programma 2017 een incidenteel bedrag is opgenomen voor het finaal wegwerken van de "oude" Nb-wet dossiers. Deze opdrachtwaarde is niet van toepassing in 2018, maar is door de ODBN nu wel daarin opgenomen. Dat leidt er toe dat niet akkoord kan worden gegaan met de geraamde provinciale bijdragen voor 2018. Daarnaast is het zo dat de provinciale middelen voor het uitvoeringsprogramma VTH in 2018 zijn bestemd voor opdrachtverlening aan 3 omgevingsdiensten. Zodra duidelijk is welke provinciale

bijdrage wordt verwacht per regio kan bepaald worden of een en ander past binnen de financiële middelen.

5. De ontwerpbegroting 2018 sluit niet volledig aan bij het provinciale kader over kwaliteitsborging. Uit de ontwerpbegroting blijkt welke inzet van capaciteit en middelen de ODBN reserveert ten behoeve van de uitvoering van landelijke prioriteiten en regionale samenwerkingsafspraken. Hiermee wordt bedoeld op het project Samen Sterk in Brabant, de collectieve taken en op voormalige RMB-taken zoals afvalinzameling- en verwerking en crisis- en klachtenbeheer. Uit de ontwerpbegroting blijkt niet welk bedrag in 2018 beschikbaar is voor opleidingen. Evenmin wordt ingegaan op het periodiek meten van en sturen op klanttevredenheid. In de ontwerpbegroting is nog niet concreet in beeld gebracht hoe de verbinding wordt gelegd tussen de bestuurlijke prioriteiten en doelstellingen in het VTH-domein en de daarvoor benodigde inzet van mensen en middelen.

Standpunt ODBN:

1. Wij onderschrijven het standpunt dat het voordelige financiële effect met betrekking tot de herziening van de VVGB gelden voorbij gaat aan de provincie. We zijn blij met de reactie van de provincie dat zij begrip hebben voor het standpunt van de ODBN dat er nauwelijks nog mogelijkheden zijn voor aanvullende bezuinigingen.
2. Het weerstandsvermogen van de ODBN sluit met een norm van 0,3 inderdaad niet aan bij de norm die de provincie hanteert (norm tussen 1,0 en 1,2). Zoals aangegeven baart het beperkte weerstandsvermogen ons ook zorgen. Binnen de ODBN is op dit moment geen beleid aanwezig, wat het minimale weerstandsvermogen moet zijn. Wel is in de GR vastgelegd wat de maximale reservepositie van de ODBN mag zijn. In dit kader wordt in de 2^e helft van 2017 de Nota reserves en Voorzieningen herzien en zal tevens een voorstel worden voorgelegd over de noodzakelijke minimale omvang van het weerstandsvermogen en hoe daar toe te komen.
3. Er is inderdaad nog geen meerjarig programma Collectieve taken waaraan de in de begroting opgenomen middelen voor de jaren na 2018 te grondslag liggen. De ODBN zal in de 2^e helft van 2017 een dergelijke meerjarig programma opstellen en ter besluitvorming voorleggen aan het Algemeen Bestuur.
4. In de ontwerp Programmabegroting 2018 was voor de provincie een totale deelnemersbijdrage opgenomen van € 7.820.500. Hierin is begrepen een bijdrage van € 5.495.000 voor verzoektaken. Deze bijdrage is gebaseerd op het provinciaal werkprogramma voor 2017. Uit nader onderzoek blijkt dat in deze bijdrage incidentele verzoektaken zijn opgenomen tot een totaalbedrag van € 780.300. In de Programmabegroting 2018, zoals deze ter vaststelling is aangeboden aan het Algemeen Bestuur, is e.e.a. reeds gecorrigeerd.
5. Wij zullen in overleg treden met de provincie en de twee collega omgevingsdiensten (ODZOB en OMWB) zodat wij hier beter aan kunnen gaan voldoen.

14. Gemeente Sint Anthonis:

Zienswijze (brief college 27 juni 2017):

1. De raad stemt in met de begroting 2018, met de aantekening dat wordt vastgehouden aan de 4% bezuinigingsopdracht welke nog gerealiseerd moet worden.

Standpunt ODBN:

1. De begroting 2018 is sluitend met een klein overschot. Het Dagelijks Bestuur is van oordeel dat het drastisch terugbrengen van de bijdrage voor de VVGB werkzaamheden de facto een forse bezuiniging voor de ODBN en een groot aantal deelnemers betekent. Het Dagelijks Bestuur acht verdere en of andere invulling van de bezuinigingstaakstelling niet verantwoord

15. Gemeente Sint Michielsgestel:

Zienswijze(raadsbesluit 22 juni 2017):

1. De begroting 2018 geeft geen aanleiding om een zienswijze in te dienen.
2. Het jaarverslag en de jaarrekening 2016 worden ter kennisgeving aangenomen en ingestemd wordt met het voorstel tot resultaatbestemming.

Standpunt ODBN:

1. N.v.t.
 2. N.v.t.
-

16. Gemeente Uden:

Zienswijze (brief college 7 juli 2017):

1. *Snel duidelijkheid geven over de financiële consequenties van de invoering van de Omgevingswet.*
Op dit moment worden voor de ontwikkelingen van de invoering van de Omgevingswet nog geen extra middelen van de deelnemers gevraagd. De invoering, die is voorzien in 2019, zal echter wel een grote impact hebben op de informatievoorziening en de interne bedrijfsvoering zoals opleiding van medewerkers en het opnieuw inrichten van processen en procedures. Op landelijke niveau overleggen het VNG en IPO nog over de invoeringskosten van de Omgevingswet. Nu is nog onduidelijk of de omgevingsdiensten rechtstreeks gecompenseerd worden voor deze kosten of dat dit via een verhoging van het gemeente- en provinciefonds zal plaatsvinden. Het is van belang om zo vroeg als mogelijk op de ontwikkelingen in te spelen.
2. *De mogelijkheden te onderzoeken naar een nieuwe financieringssystematiek.*
Tot heden toe worden de werkzaamheden van de ODBN gefactureerd op basis van de werkelijke tijdbesteding. Het zogenaamde “uurtje factuurtje” model. Aan de andere kant staat het zogenaamde lump sum-systeem waarbij de ODBN een totaal bedrag ontvangt bijvoorbeeld op basis van het inrichtingenbestand. Verantwoording wordt afgelegd op macroniveau. Daar tussen in is er een model dat uitgaat van productprijzen. Al langere tijd wordt gesproken over een andere financieringssystematiek. Het is goed als de ODBN daarover, in samenwerking met alle deelnemers, in 2017 tot een gezamenlijk standpunt komt. Tot heden toe is dat er niet van gekomen.
3. *De weerstandsratio dient met ingang van 1 januari 2019 groter dan 1,0 te zijn en een plan van aanpak opstellen om tot een robuust weerstandsvermogen te komen.*
Per 31 december 2018 bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geactualiseerde risico's €630.000. Met een weerstandsvermogen in de vorm van de algemene reserve van €200.000 bedraagt de ratio 0,3 en dat is conform de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement ruim onvoldoende. Een ratio van groter dan 1,0 is voldoende. De ODBN dient in een Nota reserves en voorzieningen 2017 de mogelijkheden te onderzoeken om de weerstandsratio naar een voldoende te brengen. Namens de deelnemers brengt het adoptiepanel een advies uit. Het adoptiepanel vindt ook dat er een herijking van de Nota reserves en voorzieningen dient plaats te vinden en adviseert in het verlengde hiervan een plan van aanpak op te stellen waaruit blijkt hoe de komende jaren kan worden gezorgd voor een voldoende robuust weerstandsvermogen.

Standpunt ODBN:

1. Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1^e en 2^e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen.
2. In het kader van de uitwerking van een bestuurlijke agenda van de komende jaren, zal de financieringssystematiek ook onder aandacht zijn. Gelet op de impact van een dergelijke wijziging wordt er voor gekozen om op de korte termijn hierin geen ingrepen te doen. Eerst wordt het huidige financieel systeem goed verankerd in de organisatie, zodat het gesprek over een andere systematiek daarna goed gevoerd kan worden. De prioriteit is op dit moment gelegen bij het op orde brengen van de bestaande financiële systemen. Het voorbereiden van een andere financieringssystematiek zal in goed overleg met de deelnemers plaatsvinden.

3. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
-

17. Gemeente Vught:

Zienswijze (raadsbesluit 15 juni 2017):

1. In de begroting 2018 worden de ontwikkelingen geschetst waarvan de ODBN de indruk heeft dat deze relevant zijn voor de deelnemers. Deze ontwikkelingen zijn nog niet (volledig) in voorliggende Programmabegroting vertaald. Wij erkennen de relevantie van deze ontwikkelingen. Echter, is het voor ons wenselijk dat in ieder geval op hoofdlijnen in kaart wordt gebracht wat de financiële gevolgen van deze ontwikkelingen zijn. Wij verzoeken de ODBN hierop in de bestuursrapportages terug te komen.
2. De Algemene reserve bedraagt in 2018 € 200.000,00. In eerdere besluitvorming is vastgesteld dat het weerstandsvermogen als richtlijn maximaal 5 % bedraagt van de totale exploitatielasten. Weerstandsvermogen kan niet los worden gezien van bestaande risico's. De benodigde omvang van het weerstandsvermogen bedraagt volgens de door de ODBN opgestelde risicoinventarisatie en berekening € 630.000,00, de ratio beschikbaar/benodigd daarvan is 0,3 (ruim onvoldoende volgens NAR-norm) en vormt een punt van zorg en aandacht. Wij verzoeken u derhalve aan te geven op welke wijze dit punt van zorg en aandacht wordt opgepakt en wordt zorggedragen voor een voldoende weerstandscapaciteit op korte termijn en hiervoor een plan van aanpak op te stellen.

Standpunt ODBN:

1. Beleidsontwikkelingen zullen naar de begroting worden vertaald, zodra de financiële implicatie grosso modo bekend is. Indien nodig zal dit via een begrotingswijziging tussentijds aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. De 1^e en 2^e bestuursrapportage zijn de juiste momenten om een eventuele begrotingswijziging voor te leggen.
 2. In de tweede helft van 2017 zal de nota reserves en voorzieningen worden herzien. Daarbij zal ook een voorstel worden geformuleerd voor het vormen van een passend weerstandsvermogen.
-

Advies Adoptiepanel:

Het advies van het adoptie-panel is bedoeld om deelnemers te ondersteunen bij de op te stellen zienswijzen.

Beleidsmatige ontwikkelingen

De ODBN geeft (in paragraaf 1.1.5) aan dat deze ontwikkelingen nog niet volledig in voorliggende ontwerpbegroting zijn vertaald. Vooral binnen de collectieve taken zijn hiervoor middelen beschikbaar. De kans bestaat dat er hiervoor aanvullend budget nodig is.

Planning & control cyclus

Tot nu toe bestaat deze cyclus bij de ODBN uit de volgende documenten: kadernota, begroting en jaarrekening. Er wordt nog niet gewerkt met bestuursrapportages die inzicht geven over de prestaties gedurende het uitvoeringsjaar. Dat gaat met ingang van 2017 veranderen. Een ontwikkeling die wij toejuichen. In het verlengde hiervan heeft de ODBN, tot voor kort, evenmin gewerkt met begrotingswijzigingen.

Het adoptie-panel hecht eraan te melden dat de begroting het meest aangewezen moment in de P&C-cyclus is om beleidsmatige ontwikkelingen (in beeld gebracht in de kadernota) door te vertalen, omdat de begroting doorgaans wordt beschouwd als hét integrale afwegingsmoment in de cyclus.

Invulling taakstelling bezuinigingen

Wij begrijpen de stellingname van de ODBN dat door de Vvgb-omzetreductie een grote groep deelnemers significant lagere kosten heeft en dat dit gezien kan worden als een manier van inlossen van de laatste tranche van de te realiseren bezuiniging. Daarbij tekenen wij wel aan dat niet alle deelnemers hiervan profijt hebben gehad en dat dit voordeel niet voortkomt uit efficiencymaatregelen.

De ODBN motiveert waarom de laatste tranche van de bezuinigingen (ruim € 700.000 voor 2018) nauwelijks uit efficiency gerealiseerd kan worden; het overgrote deel van de exploitatiekosten bestaat namelijk uit personele kosten. Lagere personele kosten leiden tot minder declarabele uren en daarmee tot lagere opbrengsten. Per saldo is dit, voor wat betreft de ODBN, geen bezuiniging. Het adoptie-panel heeft geen reden om aan te nemen dat dit een onjuiste weergave van de feiten is.

Weerstandsvermogen

De ODBN meldt dat in de loop van 2017 een herijking van de nota Reserves en Voorzieningen zal worden opgesteld. Wij ondersteunen dit initiatief. Wij adviseren de ODBN om in het verlengde hiervan een plan van aanpak op te stellen waaruit blijkt hoe de komende jaren kan worden gezorgd voor een voldoende robuust weerstandsvermogen.

Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv)

De ODBN heeft met de nieuwe programmatische opzet de omgevingsdiensttaken en de voormalige RMB-taken duidelijk uit elkaar gehaald. Dit ervaren wij als positief.

Deze nieuwe voorschriften leiden niet direct tot de beoogde duidelijkheid en vergelijkbaarheid. Hiervoor is een periode van gewenning nodig. Onze indruk is, dat de ODBN met deze nieuwe opzet aan de verplichte nieuwe Bbv-regels voldoet.

Relatie voorlopige jaarstukken 2016 en de ontwerpbegroting 2018

Het onderwerp van dit adoptieadvies is de ontwerpbegroting 2018. Er is echter een thema waar een duidelijke link zit tussen de voorlopige jaarstukken 2016 en de ontwerpbegroting 2018. Dat is het weerstandsvermogen.

De algemene reserve is mede als gevolg van het verwachte tekort over 2016 afgenomen en bedraagt ultimo 2016 € 752.000 (was € 1.554.000 ultimo 2015). Dit heeft negatieve gevolgen voor het weerstandsvermogen. De benodigde omvang hiervan bedraagt volgens de opgestelde risico-

inventarisatie en berekening € 855.000. De ratio beschikbaar/benodigd daalt naar 0,9 (“matig” volgens NAR-norm).

Wij vragen ons af of het dekken van het nadelig rekeningresultaat uit de algemene reserve wenselijk is. Een alternatief zou kunnen zijn dat de deelnemers (naar rato) een bijdrage leveren aan het tekort dat over 2016 gerealiseerd is en dat de reservepositie intact blijft. Hierdoor zakt de ratio voor het weerstandsvermogen bij de begroting 2018 niet tot 0,3 maar blijft het op een beduidend hoger (lees: beter) niveau.
